

Pasningsvejledning for vaskebjørn og næsebjørn

1. Dyreart

Vaskebjørn (*Procyon lotor*); Næsebjørn (*Nasua nasua*)

2. Fuldvoksen størrelse

Begge arter er ca. 40-70 cm lange plus halen på 25-60 cm. Vægten er typisk 3,5-9 kg. Hanner er størst.

3. Forventet levealder

15-20 år

4. Anbefalet størrelse og indretning af anlæg eller bur

Mens vaskebjørnen generelt er skumrings-/nataktive, er næsebjørne mest dagaktive. Begge arter bør holdes parvis eller flere sammen. De holdes bedst i en lukket udendørs voliere (i stærk tråd), gerne med adgang til et vind- og vejrtæt rum/skur o.l., og altid med adgang til flere tørre og lune kasser. For 2 dyr skal anlægget være minimum 20 m² og 2 m i højden. Arealet øges med minimum 25 % pr. ekstra individ. Anlægget skal sikres godt nedadtil (fliser eller tråd under bundlaget og mindst 50 cm ned i siderne), så de ikke kan grave sig ud. Ved åbne anlæg skal siderne være minimum 1,5 m høje og helt glatte. Der skal være masser af klatremuligheder og skjul, f.eks. træer (ru bark), tykke grene, naturreb, klippehuler, kvasbunker, lune redekasser (ca. 50 x 60 cm, foret med hør). Bundlaget skal være jord og/eller træflis.

Begge arter er gode svømmere og bruger vand til afkøling og fødebearbejdelse, hvorfor de skal have adgang til et vandbassin med rent vand og plads til mindst 2 individer og med diverse objekter (f.eks. sten og skaller).

5. Særlige pasningsbehov, herunder særlige krav til temperaturforhold

Begge arter kan holdes udendørs året rundt, så længe der er adgang til frostfrie rum samt flere områder med læ for vind og vejr. Vaskebjørne går ikke i decideret vinterhi, men de kan blive mindre aktive over vinteren og opholde sig meget på deres soveplads. I denne periode tærer de på fedtdepoter (bl.a. fra halen) og kan over en vinter tabe op til halvdelen af deres kropsvægt. Giv derfor gerne lidt mere energiholdigt foder, umiddelbart før vinteren.

Fjern ekskrementer og foderrester, og drikkebeholderen (sikret mod at vælte) rengøres og fyldes med frisk vand hver dag. Vandbassinet skal rengøres regelmæssigt efter behov.

6. Stimulering og behov for motion

Begge arter kan let blive overvægtige, hvis de fodres forkert og får for lidt motion. Det store behov for motion tilgodeses ved et rummeligt, velindrettet anlæg, udnyttet godt i højden. Anlægget skal derfor have masser af klatremuligheder og skjul, og foder skal gemmes både oppe og nede i huller, revner, hulrum, i forskellige udfordrende beholdere, under sten, i træerne, bunker af kvas og i vandbassinet. Variér fødeemnerne fra dag til dag, så det ikke bliver ensformigt. Artsfæller i anlægget er en god miljøberigelse i sig selv, så længe de kan enes.

7. Fodring

Begge arter spiser en stor variation af fødeemner, både hvirvelløse dyr, mindre hvirveldyr samt frugter og nødder. Foderet bør bestå af en daglig, varieret blanding af hundetørfoder, kød, mus, rotter, daggamle kyllinger, fisk, frugt, grønt og korn. Nødder og æg kan gives et par gange ugentligt. Frisk drikkevand gives dagligt i et fastspændt trug eller drikkeflaske, som de med lidt træning kan lære at bruge. Hos vaskebjørne er følesansen, især på forpoterne og næsen, meget vigtig, når de søger og bearbejder føde. Især under vand er poternes følsomhed høj, og vaskebjørne vil også i fangenskab ofte ses at håndtere forskellige emner under vand.

8. Sociale behov

Som udgangspunkt skal begge arter holdes to sammen eller flere, og helst individer der er opvokset sammen. Især vaskebjørne kan dog blive aggressive, både over for artsfæller og mennesker, især i parringssæsonen, og når der er unger, og deres bid kan være alvorlige. Derfor bør anlægget kunne opdeles, f.eks. via lemme, så dyrene kan gå hver for sig, hvis/når de ikke

enes. Derudover er det vigtigt med masser af plads og skjulesteder, så dyrene kan undslippe hinanden.

Begge arter bør som udgangspunkt ikke holdes med andre arter i samme anlæg.

9. Formering, yngelpleje og eventuel neutralisation

De får ét kuld om året. Reden bygges i hule træer, klippesprækker o.l. Drægtighedsperioden er ca. 63-75 dage. Kuldstørrelsen er normalt 2-6 unger, som fødes døde og blinde. Ungerne dier i 6-9 uger og fravænnestypisk i 4-månedersalderen. Kønsmodenhed opnås som ca. 1 år gamle. Voksne hanner kan blive aggressive over for unger, hvorfor mødre isolerer sig, indtil ungerne er store nok til at forsvare sig selv. Mødrene selv kan også være mere aggressive. Drægtige og diegivende hunner skal derfor holdes adskilt fra hanner.

10. Typiske tegn på sygdom og nedsat trivsel

Begge arter kan smittes med hundesyge (via luft, afføring, urin, spyt) og rabies (via bid). Symptomer på hundesyge er nedsat appetit og væskeindtag, grønligt flåd fra næse og øjne, opkast, diarré, hoste og fortykkelse af huden på trædepuder og snude. Kun følgesygdomme og symptomer kan behandles. Vaccine, som til hunde, er den bedste løsning. Symptomer på rabies er aggressivitet eller passivitet, forringet mobilitet og unormale vokaliseringer. Rabies kan overføres til artsfæller, andre arter og mennesker.

Øvrige informationer

Vaskebjørnen (*Foto: Sammenslutning – Foreningen for Exotiske Pattedyr*) lever i Nord-/Centralamerika, men findes også i bl.a. Europa pga. introduktioner og udslip.

Næsebjørnen (*Foto: Vladimír Motyčka*) Lever i Sydamerika.

Begge arter kræver meget plads at holde.

Slutblok

Udarbejdet af Dyrenes Beskyttelse (www.dyrenesbeskyttelse.dk) i samarbejde med Dansk Primat Sammenslutning - Foreningen for Exotiske Pattedyr (www.aber.dk).

Pasningsvejledningen indeholder generel information om pasning af en dyreart/dyregruppe.

Yderligere oplysninger kan findes på biblioteket eller på ovennævnte og andre hjemmesider.

Pasningsvejledningens faglige indhold er godkendt af Rådet vedrørende hold af særlige dyr den 9.12.2013 i henhold til bekendtgørelse om erhvervsmæssig handel med dyr.